

Prof. dr hab. n. med. Marek Bębenek
53-413 Wrocław, Pl. Hirszfelda 12
I Oddział Chirurgii Onkologicznej
Tel: 71-3689301; Fax: 71-3689309
e-mail: bebenek.marek@dco.com.pl

Wrocław, dnia 2019-08-27

Ocena rozprawy doktorskiej

lek. Rity Łopatto pt. „Diagnostyka i monitorowanie leczenia pacjentów ze szpiczakiem mnogim w badaniu PET/CT z użyciem 18F-fluoro-etyl-tyrozyny (18F-FET)

Przedstawiona mi do oceny praca doktorska powstała w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Centrum Onkologii w Bydgoszczy pod kierunkiem prof. dr hab. Wojciecha Zegarskiego. Dotyczy diagnostyki i monitorowania przebiegu leczenia chorych na szpiczaka mnogiego w badaniu PET/CT, z użyciem znacznika fluoro-etylo-L-tyrozyny, powszechnie używanego w diagnostyce guzów mózgu.

Szpiczak mnogi jest rzadkim nowotworem charakteryzującym się patologicznym, niekontrolowanym rozrostem plazmocytów w szpiku kostnym i nadmierną syntezą przeciwciał monoklonalnych, powodujących destrukcję kostną, hiperkalcemię, anemię, immunosupresję, uszkodzenie nerek i proteinurię.

W diagnostyce obrazowej wykorzystuje się badania rentgenowskie, tomografię komputerową, MRI i PET/CT ze znacznikiem F-fluorodeoeoksyglukozą.

Użycie F-FDG PET/CT jest przydatne do oceny odpowiedzi terapeutycznej, ale nie jest metodą czułą w diagnostyce rozsianej choroby. Doktorantka w swojej pracy badała przydatność znacznika fluoro-etylo-L-tyrozyny w PET/CT w diagnostyce i monitorowaniu leczenia szpiczaka mnogiego.

W pierwszym rozdziale rozprawy, wstępie, Doktorantka przedstawiła syntetyczne informacje dotyczące epidemiologii, etiopatogenezy, diagnostyki i leczenia szpiczaka plazmocytowego.

W kolejnym rozdziale Doktorantka sprecyzowała trzy cele badania:

1. Analizę metabolizmu i ocenę przydatności znacznika ^{18}F -FET u chorych na szpiczaka plazmocytowego,
2. Ocenę wyników badań PET/CT z określeniem wartości SUV w ogniskach chorobowych,
3. Ocenę ilościową i jakościową zmian kostnych w szpiczaku mnogim oraz aktywności metabolicznej w oparciu o znacznik ^{18}F -FET w grupie chorych przed rozpoczęciem leczenia i w trakcie terapii.

Przedmiotem kolejnego rozdziału recenzowanej rozprawy doktorskiej była charakterystyka grupy badanej oraz zastosowanej metodyki. Badaną grupę stanowiło 98 chorych na szpiczaka mnogiego. Badania przeprowadzono w latach 2014 – 2017 w Zakładzie Medycyny Nuklearnej Centrum Onkologii w Bydgoszczy. W badaniach PET/CT jako znacznika Doktorantka użyła ^{18}F -FET. Wyniki badań PET/CT poddała analizie jakościowej, oceniając lokalizację i ilość zmian patologicznych i ilościowej, oceniając standaryzowany współczynnik gromadzenia znacznika (SUV). U chorych u których wykonane były co najmniej dwa badania porównała metabolizm po pierwszym badaniu w stosunku do następnych.

Opracowując wyniki badań Doktorantka bardzo umiejętnie posłużyła się właściwie dobranymi metodami obliczeniowymi i statystycznymi. Obliczenia dokonała za pomocą pakietu Statistica 13.

W kolejnym rozdziale Doktorantka prezentuje uzyskane przez siebie wyniki, w bardzo szczegółowej i systematycznej formie opisowej oraz 22 tabel, 33 rycin i 16 fotografii.

W rozdziale Omówienie wyników i Dyskusja, Doktorantka konfrontuje uzyskane przez siebie wyniki z aktualnym stanem wiedzy w przedmiotowym zakresie. Rozdział ten napisany jest zwięźle i wzorcowo. Na podkreślenie zasługuje fakt, że badania Doktorantki dotyczące diagnostyki szpiczaka metodą PET/CT, z użyciem znacznika ^{18}F -FET są pionierskie.

Jak dotąd ukazała się zaledwie jedna praca dotycząca zastosowania FET w diagnostyce szpiczaka.

Podsumowaniem wyników badania są trzy prawidłowo sformułowane wnioski:

1. Gromadzenie ^{18}F -FET w ogniskach patologicznych szpiczaka jest istotnie wyższe od tła, czyli radioznacznik FET może być stosowany w radiodiagnostyce i monitorowaniu leczenia,
2. Wartości SUV w ogniskach patologicznych przed leczeniem szpiczaka były istotnie wyższe, niż u chorych po leczeniu z podejrzeniem wznowy,
3. Wartości SUV były istotnie niższe w ogniskach patologicznych w kolejnym badaniu PET/CT w trakcie leczenia.

Przygotowując rozprawę lek. Rita Łopatto posiłkowała się bardzo dobrze dobranymi 62-ma publikacjami, w większości anglojęzycznymi. Większość cytowanych publikacji stanowią oryginalne prace naukowe, a ich dobór stanowi cenny zbiór dla zainteresowanych podobną tematyką.

Pod względem redakcyjnym praca zrealizowana jest starannie, bez zauważalnych błędów literowych i gramatycznych. Praca doktorska łącznie liczy 86 stron. Bardzo ułatwia czytanie dysertacji umieszczony przed wstępem wykaz skrótów. Streszczenia w języku polskim i angielskim doktorantka zamieściła przed spisem piśmiennictwa. Spis rysunków, fotografii i tabel umieszczony został na końcu pracy, wraz z opinią komisji bioetycznej.

Pracę oceniam wysoko zarówno pod względem merytorycznym, poznawczym jak i redakcyjnym. Wobec braku zastrzeżeń i dużej wartości poznawczej, przedłożoną mi do recenzji rozprawę doktorską lekarza Rity Łopatto oceniam bardzo wysoko i uważam, że w pełni spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych i tytule naukowym z zakresie sztuki (Dz. U. Z dnia 27 września 2017 poz. 1789.) W związku z powyższym zwracam się do Wysokiej Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Medycznego w Toruniu z wnioskiem o dopuszczenie lek. Rity Łopatto do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Marek Bębenek

